

Aplikovaná ornitológia.

Ornitológ je vedec. Ornitológia je veda o vtákoch. Dobrý vedec kladie zaujímavé otázky a objavuje spôsoby, ako na ne odpovedať. Azda sa ním v budúcnosti stanem...

Vtáky sú fascinujúce zvieratá. Osídlili zem, vzduch aj vodu. Sú obyvateľmi všetkých pevnín na zemeguli. Ich orientačné zmysly predstihujú aj najdokonalejšie GPS. Vnímajú geomagnetický pól Zeme - presne vedia, kde je sever. V noci sa orientujú podľa hviezd, vnímajú tiež polarizované svetlo a majú vynikajúcu vizuálnu pamäť.

Od malička čítam knihy o zvieratách a najviac ma zaujali vtáky. Som členkou Slovenskej ornitologickej i zoologickej spoločnosti. Na rieke Poprad vo Svite počas celého roka pozorujem svojho obľúbeného operenca - vodnára potočného. Ako jediný spevavec sa vie potápať. U nás sa zdržuje vo vyšších polohách so studenou vodou, najmä blízko vodopádov a prameňov.

Vodnár potočný je indikátorom čistoty vody. V znečistených vodách nežije. Ornitológovia a vedci zistili, že vo viacerých lokalitách sa jeho početnosť znižuje.

Keby boli naše podhorské a horské toky v prírodnom stave, s pôvodnými neupravenými brehmi a so zachovalými brehovými porastmi, nikomu by nenapadlo zlepšovať hniezdne možnosti tohto vtáka inštalovaním umelých hniezdných polobúdok. Keďže ornitológovia si už dávno všimli, že vodnár rád zahniezdi v prítmí mostov, kde je v bezpečí pred predátormi, rozhodla som sa mu takouto formou pomôcť aj ja.

Na každoročnej medzinárodnej konferencii o aplikovanej ornitológii vo Zvolene sa stretávam s mnohými vedcami a odborníkmi. Dali mi návod ako vyrobiť hniezdne polobúdky a odporučili vyvesiť ich pred zimou, pretože neskôr v mrazoch a na ľade to môže byť nebezpečné.

V roku 2012 som vyrobila prvých osem hniezdných polobúdok a zavesila ich pod mosty na rieke Poprad vo Svite. Keďže v jarnom období nebola žiadna z nich vodnárom obsadená, rozhodla som sa na základe svojich skúseností projekt rozšíriť. V marci 2013 som zhotovila ďalších desať hniezdných polobúdok určených pre vodnára a upevnila som ich na vhodné miesta rieky Poprad.

Na jar 2014 som sa dočkala prvého úspechu v podobe dvojnásobne zahniezdenej polobúdky. V prvej znáške bola domovom pre tri mláďatá – vodnáriky - ktoré som pomenovala *Cézar*, *Cyril* a *Jaroslav* a v druhej znáške štyri mláďatá – *Petra*, *Nela*, *Peter* a *Kristián*.

Verím, že vodnára potočného budú postupne obsadzovať aj ďalšie pre nich pripravené príbytky.

Vodnár potočný je ozdobou našej horskej aj podhorskej prírody.

Je veľmi citlivý na všetky zásahy človeka do svojho biotopu a preto si zaslúži našu pozornosť a ochranu.

FOTOPRÍLOHA

Vodnár potočný (Cinclus cinclus) na rieke Poprad vo Svite

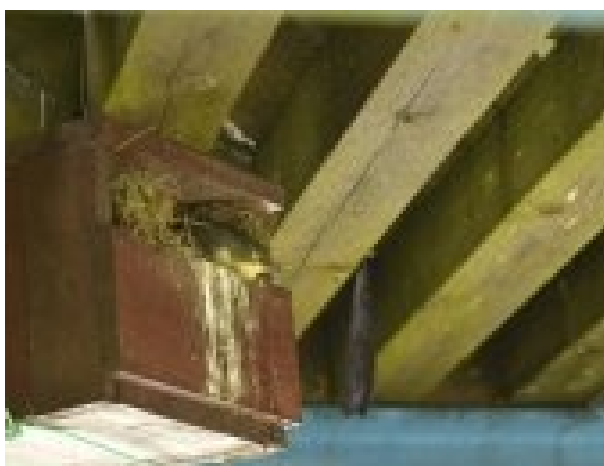
Výroba hniezdnych polobúdok pre vodnára potočného

Monitorovanie búdok a výskum vodných bezstavovcov – hlavnej potravy vodnára potočného

Inštalovanie hniezdných polobúdok pod mosty na rieke Poprad vo Svite

Jar 2014 - prvý úspech v podobe dvojnásobne zahniezdenej polobúdky